

Evaluatie

Nota armoedebeleid 'Meedoen' gemeente Den Helder 2017 – 2020

het uitvoeringsplan schuldhulpverlening 'De cirkel is rond'

en Financieel Fit Den Helder

Gemeente Den Helder

2023

Inleiding

Voor u ligt de evaluatie van de armoede beleidsnota 'Meedoen', het uitvoeringsplan schuldhulpverlening 'De cirkel is rond' en Financieel Fit Den Helder. De evaluaties van deze drie onderwerpen worden in één document samengevoegd vanwege de grote samenhang die zij hebben. Alle drie deze onderwerpen zijn namelijk gericht op het voorkomen van (de gevolgen van) armoede en schuldenproblematiek.

In dit document is te lezen aan welke doelen de afgelopen jaren is gewerkt, welke projecten of diensten zijn uitgevoerd en in hoeverre deze doelen zijn bereikt. Het betreft vooral een cijfermatige evaluatie, waarin voorzichtig een verklaring wordt gegeven voor hetgeen wat is bereikt.

De komende periode staat in het teken van het opstellen van een nieuw beleidskader. Dit beleidskader wordt sociaal domein breed opgesteld. De conclusies uit deze evaluatie worden natuurlijk meegenomen bij het vormen van het nieuwe sociaal domein beleidsplan. Het nieuwe integrale beleidsplan wordt eind 2023 - begin 2024 opgeleverd, en zal tot stand komen in samenwerking met onze sociale partners en input van onze inwoners. Op basis van het nieuwe sociaal domein beleidsplan worden de uitvoeringsplannen gemaakt. Deze worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 opgeleverd.

Leeswijzer

Dit document bestaat uit drie delen. Het eerste deel bestaat uit de evaluatie van de armoede beleidsnota 'Meedoen!'. Het tweede deel bestaat uit de evaluatie van het uitvoeringsplan schuldhulpverlening 'De cirkel is rond'. Het derde deel bestaat uit de evaluatie van Financieel Fit Den Helder.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Leeswijzer	2
Deel I: Evaluatie Armoedenota ‘Meedoen’	4
Armoede in Den Helder	4
Armoede beleidsnota ‘Meedoen’	5
In hoeverre zijn de ambities gerealiseerd?	6
Ambitie 1 ‘meer gebruik van de regelingen’	6
Ambitie 2 ‘minder kinderen die opgroeien in armoede’	7
Ambitie 3 ‘beroep op schuldhulpverlening stabiliseren en laten afnemen’	8
Ambitie 4 ‘instroom van klanten onder bewind laten halveren’	9
Conclusie	10
Deel II: Evaluatie Uitvoeringsplan schuldhulpverlening	11
Recente (landelijke) ontwikkelingen en trends	11
Aanbod voor inwoners met geldzorgen en/of schulden	12
Projecten en acties van het uitvoeringsplan ‘De Cirkel is rond’	12
Inzet via het vroeg erop af-team van FFDH voorkomt crisissituaties	12
Acties op het gebied van voorlichting en informatie	13
Inzet doorbraakfonds	13
Bewindvoeringskosten Bijzondere Bijstand	14
Deel III: Evaluatie Financieel Fit Den Helder	16
Wat is Financieel Fit Den Helder?	16
Waaruit bestaat Financieel Fit Den Helder?	16
Het financieel fit team / vroeg eropaf	16
Resultaten vroegsignalering door betalingsachterstandsignalen	17
Samenwerkingsnetwerk	17
Wat is er bereikt afgelopen jaar op de verschillende pijlers?	17
Samenwerking met het FUNdament	17
Een leven lang ontwikkelen en financiële educatie (onderwijs)	18
Werk- en werkgevers	18

Deel I: Evaluatie Armoedenota ‘Meedoen’

Armoede in Den Helder

Er zijn diverse definities voor armoede. In de huidige armoedenota definiëren we armoede als volgt: “Armoede is een situatie waarin sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die in de samenleving waarin men woont als minimaal wordt gezien” (definitie van de Europese Unie). In objectieve zin spreken wij in Den Helder van armoede als een huishouden een inkomen van maximaal 120% van het wettelijk sociaal minimum heeft.

Ten tijde van het opstellen van de armoedenota ‘Meedoen!’ leefden 15% van de Helderse huishoudens één jaar met een maximaal inkomen van 120% van het sociaal minimum. De meest recente cijfers laten zien dat momenteel 13,7% van de Helderse huishoudens één jaar lang een maximaal inkomen van 120% van het sociaal minimum hebben.

Om (de gevolgen van) armoede tegen te gaan hebben we in Den Helder het volgende aanbod voor inwoners (dit zijn regelingen van de gemeente zelf of worden gesubsidieerd door de gemeente in het kader van minimabeleid):

Aanbod	Voor wie?
Bijzondere Bijstand	Voor inwoners met een laag inkomen en vermogen die door bijzondere omstandigheden noodzakelijke kosten maken die zij niet zelf kunnen betalen.
Collectieve zorgverzekering	Voor inwoners met een maximaal inkomen van 120% van het sociaal minimum met lage tot hoge zorgkosten.
Kindpakket	Voor kinderen van 0 t/m 17 jaar die opgroeien in een gezin met een laag inkomen, zodat zij daarvan (school-)spullen kunnen kopen. Hiermee wilt de gemeente bijdragen dat ieder kind mee kan doen en de gevolgen van armoede beperken.
Fietsregeling	Voor kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen en die voor het eerst naar de middelbare school gaan, zodat zij een fiets kunnen kopen.
Voedselbank	Voor inwoners met een laag inkomen die niet meer hun dagelijkse voeding kunnen betalen.
Speelgoedbank	Voor gezinnen met kinderen tot 13 jaar die een inkomen onder of rond bijstandsnorm hebben.
Stichting Jeugdfonds Sport Den Helder	Voor kinderen van 4* tot 18 jaar waarvan de ouders niet genoeg geld hebben om hun kinderen te laten sporten bij een sportvereniging. De stichting vergoedt contributie en sportattributen. *zwemles is vanaf 6 jaar.
Jeugd-, Onderwijs en Cultuurfonds (JOC)	Voor kinderen van 4 tot 18 jaar die opgroeien in een gezin met een laag inkomen om zij in aanraking te laten komen met cultuur. Het JOC levert een bijdrage in (school)excursies, contributie van culturele verenigingen en lesgeld van cultureel-educatieve cursussen (bv muziek en dansles) en materialen die nodig zijn voor deze activiteiten (bv instrumenten en juiste kledij).

Stichting Leergeld (sinds 1 januari 2023, subsidie eenmalig voor 2023 ontvangen)	Stichting Leergeld ondersteunt kinderen die opgroeien in armoede door, naast de gezinnen jaarlijks te begeleiden, het geven van laptops, fietsen, schoolspullen etc. Zodat kinderen in armoede hetgeen krijgen wat zij nodig hebben om te kunnen leren.
Het FUNdament 'Financieel Fit Huis'	Inwoners kunnen hier terecht met geldzorgen of als zij meer inzicht willen krijgen hoe zij (anders) met hun geld kunnen omgaan en zuinig(er) kunnen leven. Het vergroot de zelfredzaamheid. Daarnaast draagt het FUNdament bij in het vergroten van het sociaal netwerk. Ook werken de energiecoaches vanuit het FUNdament en houdt o.a. het Financieel Fit team daar wekelijks spreekuur.

Daarnaast zetten nog vele andere organisaties zich in voor inwoners met een laag inkomen, zoals de kerkgemeenschap, DNO Doen, MEE& de Wering en Leger Des Heils.

In de tabel hieronder staat weergegeven hoeveel gebruik er werd gemaakt van een deel van het aanbod.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Unieke klanten bijzonder bijstand (exclusief eenmalige of tijdelijke regelingen)	1560	1575	1486	1443	1411
Aantal klanten kindpakket	-	-	1322	1360 (door 1014 gebruikt)	1070
Aantal kinderen speelgoedbank	130	156	168	136	245
Aantal kinderen Jeugdfonds sport		493	420	465	512
Aantal aanvragen Jeugd, Onderwijs en Cultuurfonds	423	464	194	252	365
Aantal huishoudens Voedselbank	107	115	125	95	146

Armoede beleidsnota 'Meedoen'

De armoede beleidsnota 'Meedoen' loopt sinds 2017 en heeft als uitgangspunt dat armoede onze inwoners niet mag belemmeren in het actief mee kunnen doen in de maatschappij.

Armoedebestrijding is een kwestie van een lange adem. De eerste stap hiervoor is gemaakt in de afgelopen periode, waarin de focus lag op het voorkomen van (de gevolgen van) armoede en/of problematische schulden. Om het effect te kunnen meten van ingezet beleid zijn de volgende indicatoren en bijhorende ambities opgesteld:

1. Meer mensen maken gebruik van de regelingen waar zij recht op hebben.
  - Ambitie: Het beroep op de individuele inkomenstoeslag, de tegemoetkoming voor mensen met een chronische ziekte of beperking en het gebruik van het Univé ziektekostenpakket (oftewel de collectieve zorgverzekering minima) neemt jaarlijks toe met 10% van de doelgroep.
2. Minder kinderen in Den Helder groeien op in armoede.
  - Ambitie: Er zijn minder dan 1840 kinderen die opgroeien in armoede.
3. Er zijn minder huishoudens met een problematische schuldensituatie.

- Ambitie: Het aantal mensen dat zich tot de gemeente wendt voor schuldhulpverlening stabiliseert in 2017 en daalt vervolgens met 10% per jaar.
4. De instroom van nieuwe klanten onder beschermingsbewind daalt.
- Ambitie: De instroom van nieuwe klanten onder beschermingsbewind halveert.

In hoeverre zijn de ambities gerealiseerd?

Hieronder wordt voor elk van de vier ambities aangegeven waardoor en in hoeverre de ambitie gehaald is.

Ambitie 1 'meer gebruik van de regelingen'

De eerste ambitie is dat meer mensen gebruik maken van de regelingen waar zij recht op hebben, en meer concreet van de regelingen: individuele inkomenstoelage, tegemoetkoming voor mensen met een chronische ziekte of beperking en de collectieve zorgverzekering minima. De ambitie is dat het gebruik van deze regelingen jaarlijks met 10% toeneemt.

Hoe draagt deze ambitie bij aan het uitgangspunt dat armoede meedoen niet mag belemmeren?

Voor veel tegemoetkomingen of vergoedingen is er sprake van een onderbenutting. Dit betekent dat inwoners die wel voldoen aan de voorwaarden geen gebruik maken van de regeling. De Voorzieningswijzer, wat een praktische applicatie is waarin inwoners zelf (of met ondersteuning) kunnen zien welke regelingen er zijn, heeft onderzoek gedaan onder al zijn gebruikers. Uit dit onderzoek onder 5000 gebruikers (landelijk) blijkt dat door onderbenutting van gemeentelijke regelingen inwoners jaarlijks ongeveer €700 euro mislopen. Bij regelingen zoals de individuele inkomenstoelage was de onderbenutting onder hun gebruikers ongeveer 64%, dit betekent dat slecht 37% van de doelgroep er wel gebruik van maakte. Doordat inwoners waarvoor deze regelingen zijn opgezet ze niet gebruiken lopen zij jaarlijks honderden euro's mis. Terwijl dit extra geld juist voor veel rust kan zorgen in een gezin met een laag inkomen.

Hoe wilden we het gebruik vergroten?

Door meer en betere voorlichting, informatie en advies maken we het gebruik van de bestaande regelingen groter.

In hoeverre hebben we de ambitie gehaald?

De ambitie dat het gebruik van regelingen toeneemt is gehaald. Echter is het niet het geval dat het gebruik van de regelingen 'collectieve zorgverzekering minima' en 'de individuele inkomenstoelage' jaarlijks met 10% toeneemt, zoals hieronder te zien is. De tegemoetkoming voor inwoners met een chronische ziekte of beperking heeft twee jaar gelopen en is in 2019 komen te vervallen. Vandaar dat het gebruik hiervan niet in de evaluatie is meegenomen.

Collectieve zorgverzekering minima

De collectieve zorgverzekering minima (CZM) is er voor inwoners met een laag inkomen en een laag tot hoog zorgverbruik. Via de CZM krijgen zij een goed dekkende en uitgebreide zorgverzekering voor een relatief lage premie (in vergelijking met het reguliere aanbod). Daarnaast draagt de gemeente maandelijks een deel bij in de premie. Op deze manier gaat de gemeente zorgmijding tegen onder zorgbehoevende inwoners met een laag inkomen. Sinds 2023 is de CZM ook uitgebreid met een pakket Compact voor onze inwoners met een lager zorgverbruik.

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal meerderjarige verzekerden	1494	1770	1898	1981	1951	1957	1804

Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is er voor inwoners die langdurig een laag inkomen hebben zonder dat zij uitzicht hebben op een inkomensverbetering. Het inkomen mag niet hoger zijn van 110% van het sociaal minimum. In de tabel hieronder is te zien hoeveel inwoners individuele inkomenstoelage hebben ontvangen over gedurende de laatste zeven jaar.

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal unieke klanten	999	892	965	1009	950	888	925

Mogelijke verklaring

De ambitie dat het gebruik van de CZM en individuele inkomenstoelage jaarlijks met 10% toeneemt is niet gehaald. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het bereik van de CZM in de gemeente Den Helder al goed is vergeleken met het landelijke gemiddelde. In Den Helder is de afgelopen jaren ongeveer 40% van de doelgroep minima verzekerd via de CZM. Landelijk ligt dit aandeel rond de 35%. Niet voor iedere minima is de collectieve zorgverzekering minima een juiste keuze. Het gaat immers altijd om een combinatie basisverzekering en aanvullende verzekering. Indien een inwoner geen zorg gebruikt, is een aanvullende verzekering niet nodig. En met de huidige inflatie bezuinigen huishoudens eerder op hun zorgverzekering.

De individuele inkomenstoelage is te koppelen aan het aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente, aangezien de inkomensgrens voor deze regeling lager is dan voor de overige minimaregelingen. Het aandeel huishoudens met een bijstandsuitkering kent de afgelopen jaren een dalende trend.

Ambitie 2 'minder kinderen die opgroeien in armoede'

De tweede ambitie is dat er minder kinderen opgroeien in armoede in de gemeente Den Helder dan in 2016.

Hoe draagt deze ambitie bij aan het doel?

Opgroeien in armoede heeft veel gevolgen voor kinderen en jongeren. Ze raken vaak in een achterstandspositie. Zij kunnen niet meedoen, daar waar anderen dat wel kunnen. Tevens ervaren deze kinderen en jongeren onder andere gemiddeld meer stress, vaker sociale uitsluiting en isolement, presteren slechter op school en eten vaker ongezond. De gevolgen daarvan hebben vaak effect op de rest van hun leven. Alle kinderen hebben het recht om bij de start van hun leven hun talenten zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen, zodat ze daar in hun verdere leven profijt van hebben. Door armoede te bestrijden kunnen kinderen weer kind zijn.

Hoe wilden we deze ambitie behalen?

Deze ambitie wilden wij bereiken door te zorgen dat kinderen in de schoolgaande leeftijd uit arme gezinnen meer mogelijkheden kregen om deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. Dit is goed voor hun zelfbeeld en welbevinden en biedt hen ook kansen om zich te ontwikkelen en hun talenten te gebruiken. Om dit te realiseren is onder andere het kindpakket geïntroduceerd en uitgebreid, de bijdrage voor Stichting Jeugdfonds Sport en JOC is verhoogd en de gemeente is een samenwerking aangegaan met een organisatie die gespecialiseerd is in het lesgeven over geldzaken aan jongeren.

In hoeverre hebben we de ambitie gehaald?

De ambitie dat er minder kinderen opgroeien in armoede is behaald. In 2016 groeide er in de gemeente Den Helder 1840 kinderen op in een gezin met een inkomen van maximaal 120% van het wettelijk sociaal minimum. In 2018 groeide 1300 kinderen op in een gezin met een inkomen van maximaal 120% van het wettelijk sociaal minimum in de gemeente Den Helder volgens het CBS.

Mogelijke verklaring

Er spelen meerdere factoren mee waardoor er minder kinderen opgroeien in armoede. De belangrijkste redenen liggen bij de ouders die dan wel werk hebben, meer inkomen, besparingen deden en/of gebruik hebben gemaakt van het aanbod van de gemeente Den Helder. Het aanbod voor kinderen is gericht op het beperken van de lasten door te zorgen dat ze toch mee kunnen doen. In de cijfers eerder gemeld is te zien dat er gebruik gemaakt wordt van de speelgoedbank, het sportfonds en het kindpakket.

Ambitie 3 ‘beroep op schuldhulpverlening stabiliseren en laten afnemen’

De derde ambitie is dat het aantal mensen dat zich tot de gemeente wendt voor schuldhulpverlening stabiliseert en vervolgens daalt met 10% per jaar.

Hoe draagt deze ambitie bij aan het doel?

Inwoners met schulden zoeken gemiddeld pas na vijf jaar professionele hulp. In deze jaren loopt het aantal schuldeisers en de hoogte van de schulden op. Om sneller uit de schulden te komen en minder nadelige gevolgen te ervaren van leven met geldzorgen is het belangrijk om te zorgen dat inwoners vaker financieel gezond blijven of eerder hulp ontvangen. Schuldhulpverlening is de hulp die geboden wordt indien iemand schulden heeft die hij/zij niet meer kan aflossen. De vraag naar schuldhulpverlening kan afnemen door in te zetten op het voorkomen van (problematische) schulden en door te zorgen dat iemand niet nog een keer schuldhulpverlening nodig heeft. Als de vraag afneemt, dan zijn inwoners beter in staat hun financiën te regelen en blijven zijn financieel gezond. Financieel gezond wilt zeggen dat men kan voldoen aan diens financiële verplichtingen en behoeften.

Hoe wilden we deze ambitie behalen?

Om deze ambitie te halen is ingezet op preventie, meer laagdrempelige ondersteuning en meer maatwerk. Er is ingezet op preventie, zodat inwoners meer kennis hebben over geldzaken en weten hoe zij financieel gezond worden en/of blijven. Door laagdrempelige vormen van ondersteuning willen wij bereiken dat inwoners sneller hulp vragen. Voorbeelden van deze laagdrempelige vormen van ondersteuning zijn de samenwerking met het FUNdament, Huminatas, Financieel Fit team en natuurlijk de wijksteunpunten. En door meer maatwerk te bieden in bijvoorbeeld de producten budgetbeheer en budgetcoaching willen wij realiseren dat inwoners de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om hun (financiële) zelfredzaamheid te bevorderen.

In hoeverre hebben we de ambitie gehaald?

In onderstaande tabel is te zien dat de afgelopen vijf jaar zowel het aantal klanten voor schuldhulpverlening als het aantal klanten die zich melden voor een vergoeding van bewind (bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten) vanwege problematische schulden gedaald is. De ambitie dat er minder vraag is naar schuldhulpverlening is behaald, echter is de vraag niet ieder jaar met 10% gedaald. Het aantal klanten schuldhulpverlening is met ruim 20% afgenomen de afgelopen

vijf jaar. En het aantal klanten dat vanwege problematische schulden onder bewind staat is met 36% gedaald.

De cijfers in de tabel geven weer hoeveel klanten er de afgelopen vijf jaar waren voor schuldhulpverlening en voor bijzondere bijstand waarvoor bewindvoeringskosten werd betaald. De klanten schuldhulpverlening betreffen inwoners die een vorm van schuldhulpverlening hebben ontvangen (bv budgetcoaching, -beheer, schuldhulpbemiddeling etc.). Er zijn ook inwoners die een aanvraag doen voor een intake of adviesgesprek schuldhulpverlening, maar dit niet een schuldhulpverleningstraject ingaan. De reden hiervoor is dat inwoners besluiten dat zij geen schuldhulpverleningstraject willen ingaan, vaak vanwege de plichten en duur hiervan, of omdat een voorliggende ondersteuning beter passend is. Deze groep is niet meegenomen in onderstaande cijfers.

Jaar	Aantal klanten schuldhulpverlening	Daling /Stijging t.o.v. voorgaande jaar	Aantal klanten bewind wegens problematische schulden	Daling /Stijging t.o.v. voorgaande jaar
2018	285		534	
2019	305	+7%	521	-2.4%
2020	270	-11,5%	481	-7,7%
2021	219	-19%	424	-11.9%
2022	224	+2.2%	340	-19.8%

Mogelijke verklaring

De ambitie is niet helemaal gehaald. Het aantal bijzondere bijstandsklanten dat bewind vanwege problematische schulden ontving is vooral in 2021 en 2022 sterk gedaald. Een eenduidige reden hiervoor is er niet. Landelijk neemt jaarlijks het aantal huishoudens met problematische schulden af, de afgelopen vijf jaar is dit aantal in Nederland met 0.9% afgenomen en in Den Helder met 1,2% (zie grafiek 'huishoudens met geregistreerde problematische schulden' in deel 2). Dit verklaart dus slechts een klein gedeelte. De gemeente Den Helder is vanaf 2020 meer maatwerk budgetbeheer en budgetcoaching gaan inzetten. Dit kan ook een deel van de daling verklaren.

Het aantal klanten schuldhulpverlening is voornamelijk gedaald tijdens jaren dat er meerdere beperkende maatregelen waren vanwege de coronacrisis. Afspraken gingen destijds veelal telefonisch. Het is niet ondenkbaar dat dit een nadelig effect heeft op hoeveel inwoners daadwerkelijk na een gesprek met de gemeente een aanvraag schuldhulpverlening deed. Daarnaast is het een beeld dat landelijk werd herkend, overigens wel in mindere mate, maar het aantal schuldhulpverleningsklanten nam af.

Ambitie 4 'instroom van klanten onder bewind laten halveren'

De vierde ambitie is dat de instroom van nieuwe klanten onder beschermingsbewind halveert.

Hoe wilden we deze ambitie behalen?

We richten ons op beperking van de nieuwe instroom door een meer preventieve benadering in combinatie met ondersteuning door vrijwilligers. Met als doel dat inwoners minder bewind door schuldenproblematiek nodig hebben. Daarnaast is er ook een convenant met bewindvoerders afgesloten, waarin onder andere de gezamenlijke afspraak is gemaakt om te werken aan in-, door- en uitstroom van klanten. Tevens is, conform het latere uitvoeringsplan schuldhulpverlening 'De cirkel is rond', het project bewindvoeringskosten gestart.

In hoeverre hebben we de ambitie gehaald?

In onderstaande tabel is te zien hoeveel klanten er zijn die bewindvoeringskosten (deels) via de bijzondere bijstand vergoed krijgen. Te lezen is dat vanaf 2016 het aantal klanten niet gehalveerd is. Ten opzichte van 2016 zijn er in 2022 8% meer klanten die bewindvoeringskosten bijzondere bijstand ontvangen. Wel lijkt de afgelopen twee jaar weer een daling te hebben ingezet.

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totale aantal bijzondere bijstandsklanten bewindvoering	964	1035	1093	1111	1142	1113	1042

Mogelijke verklaring

Sinds twee jaar is er weer (voorzichtig) een daling ingezet onder het aantal klanten dat bijzondere bijstand ontvangt voor bewindvoeringskosten. Er is geen eenduidige verklaring waarom er, na meerdere jaren van toename, sinds 2021 een daling is. De daling lijkt grotendeels te verklaren door het aantal klanten dat voor problematische schulden onder bewind staat. Dit aantal neemt namelijk af. In 2022 is dit aantal met 84 gedaald. Het totaal aan klanten onder bewind in 2022 neemt af met 71. Het aantal klanten dat onder bewind staat vanwege hun fysieke en/of mentale toestand neemt iets toe. Dat is niet perse een ongunstige ontwikkeling, aangezien bewind een adequate en goedkope vorm van ondersteuning kan zijn voor diegene die door (bijvoorbeeld) een psychische stoornis of verstandelijke beperking hun geldzaken niet zelf kunnen regelen. Hier dient wel een kanttekening bij geplaatst te worden dat de gemeente alleen inzage heeft in hoeveel klanten bijzondere bijstand ontvangen om de bewindvoeringskosten (deels) te vergoeden. Er is dus een deel van de bewindvoeringsklanten waar wij geen zicht op hebben, omdat zij voldoende inkomsten of vermogen hebben en dus geen bijzondere bijstand nodig hebben.

Conclusie

De armoede beleidsnota 'Meedoen' die sinds 2017 wordt uitgevoerd had als uitgangspunt dat armoede onze inwoners niet mag belemmeren in het actief mee kunnen doen in de maatschappij. Ondanks dat drie van de vier ambities niet helemaal gehaald zijn, zijn er wel degelijk positieve ontwikkelingen te zien. Het aantal huishoudens dat één jaar lang een maximaal inkomen van 120% van het sociaal minimum heeft afgenomen. Dit zien we ook terug in het gebruik van de bijzondere bijstand. Deze neemt af net als de kosten ervan. De regelingen via het Jeugdfonds Sport en het Jeugd, Onderwijs en Cultuurfonds worden beter gevonden, wat er toe leidt de kinderen die opgroeien in armoede vaker meedoen, dan voor dit beleid werd ingezet. Ook het aantal inwoners dat bijzondere bijstand ontvang voor bewind met problematische schulden neemt af. Het percentage huishoudens in Den Helder dat een maximaal inkomen heeft van 120% en het aantal huishoudens met problematische schulden is nog steeds hoger dan het landelijk gemiddelde, maar er zijn positieve ontwikkelingen in gang gezet tijdens dit beleid. Zoals in eerdere stukken aangehaald: armoedebestrijding is een kwestie van een lange adem. We hebben een start gemaakt en nu is het de taak om door te pakken, door samen met de inwoner en sociale partners te werken aan de (financiële) zelfredzaam en bij te dragen aan dat iedereen die dat wil actief kan meedoen in de maatschappij.

Deel II: Evaluatie Uitvoeringsplan schuldhulpverlening

In dit deel wordt de evaluatie van het uitvoeringsplan schuldhulpverlening 'De cirkel is rond' beschreven. Het uitvoeringsplan loopt sinds 2020. In het uitvoeringsplan staan vele acties en projecten beschreven die de gemeente gaat uitvoeren. Een aantal hiervan is al besproken tijdens de raadscommissie van 23 maart 2021.

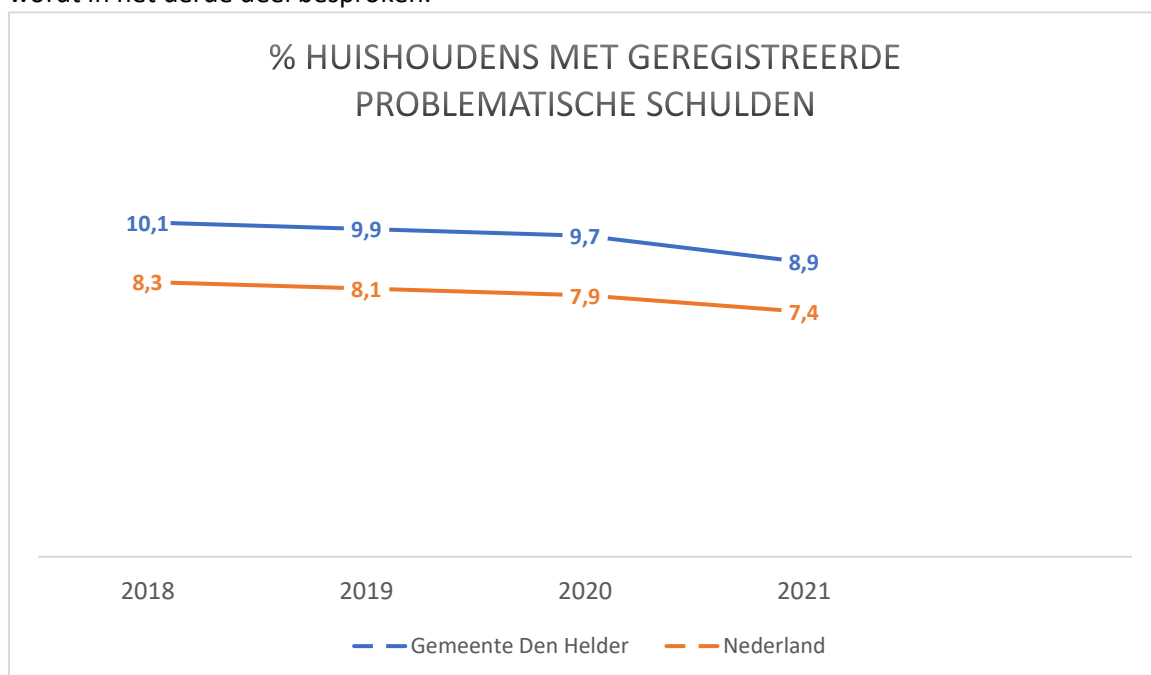
Voor deze evaluaties wordt gebruik gemaakt van input van het grootste project van het uitvoeringsplan 'de screening bewindvoeringskosten' en vanuit informatie die ook reeds gegevens is in de tussenrapportages (Turap).

Onderdeel van de aanpak schuldhulpverlening is ook de deelname en financiering van Financieel Fit Den Helder. Via Financieel Fit Den Helder wordt onder andere de wettelijke taak vroegsignalering uitgevoerd. Dit onderdeel wordt in deel 3 van deze evaluatie besproken.

Allereerst worden de huidige ontwikkelingen binnen schuldhulpverlening besproken en wordt op rij gezet welk ondersteuningsaanbod er is voor inwoners met vragen en/of zorgen omtrent geld in de gemeente Den Helder.

Recente (landelijke) ontwikkelingen en trends

Zowel landelijk als in de gemeente Den Helder neemt het aantal huishoudens met een geregistreeerde problematische schuld vanaf 2018 tot en met 2021 af (zie de grafiek hieronder). Sinds 2021 ontvangen gemeenten van vaste lasten partners, zoals water, zorgverzekering, elektriciteit en woningcoöperaties, welke inwoners een betalingsachterstand heeft. Divosa voert de monitoring hiervoor uit. Het aantal signalen van betalingsachterstanden dat gemeenten per 1000 inwoner ontvangen lijken in 2021 en 2022 vrijwel gelijk te blijven, respectievelijk 3.4 en 3.3 signaleringen per 1000 inwoners per maandⁱ. Ondanks de energiecrisis en de gevolgen van de coronacrisis. De maatregelen om huishoudens te ondersteunen in hun inkomen die het Rijk in 2021 en 2022 heeft doorgevoerd hebben effect. De resultaten van de vroegsignalering middels betalingsachterstanden wordt in het derde deel besproken.

Ontwikkeling geregistreeerde problematische schulden bron: CBS

Ook de aantal klanten in schuldhulpverlening neemt niet toe in de gemeente Den Helder. Het landelijke beeld is dat het aantal klanten in schuldhulpverlening, na een daling tijdens de coronacrisis, nu weer gelijk is aan de periode voor corona. Het aantal aanmelden voor schuldhulpverlening is landelijk (redelijk) stabielⁱⁱ. In de gemeente Den Helder is sprake van een afname.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal unieke klanten	285	305	270	219	224

De verwachting is dat hierin de komende periode verandering in gaat komen, vanwege de halvering van de aflosperiode. Waar inwoners voorheen 36 maanden aan het aflossen waren van hun schulden, is dat per 1 juli 2023 wettelijk veranderd naar een periode van 18 maanden.

Aanbod voor inwoners met geldzorgen en/of schulden

Voor inwoners met vragen over geldzorgen zijn er in de gemeente diverse organisaties waar zij terecht kunnen. Hieronder een overzicht van de taken van de gemeente en gesubsidieerde partners.

Wie?	Welke ondersteuning?
Schuldhulpverlening via de gemeente	De gemeente helpt inwoners met het oplossen van schulden. Dit doet de gemeente op verschillende manieren. Welke ondersteuning precies ingezet wordt, is altijd in overleg met de inwoner. Wat nodig is en voor hoelang is afhankelijk van de hoogte van de schuld en de afloscapaciteit.
MEE & de Wering	Ondersteunt inwoners rondom sociaal juridische vragen, aanvragen van toeslagen, en het doen van een aanvraag schuldhulpverlening.
Humanitas	Humanitas biedt Thuisadministratie en Get a Grip aan.
Financieel Fit team	Bij het Financieel Fit team kunnen inwoners terecht met al hun vragen over geldzaken.
Het FUNdament	Inwoners kunnen hier terecht met geldzorgen of als zij meer inzicht willen krijgen hoe zij (anders) met hun geld kunnen omgaan en zuinig(er) kunnen leven. Het vergroot de zelfredzaamheid. Daarnaast draagt het FUNdament bij in het vergroten van het sociaal netwerk.

Projecten en acties van het uitvoeringsplan 'De Cirkel is rond'

Inzet via het vroeg erop af-team van FFDH voorkomt crisissituaties

Sinds 1 januari 2021 moeten zogeheten vaste lastenpartners, zoals energie, huur, water en zorgverzekering, zorgelijke betalingsachterstanden doorgeven aan gemeenten en moeten gemeenten handelen op deze signalen. Den Helder liep hier op voor door, via Financieel Fit Den Helder, in 2020 al afspraken te maken over het doorgeven van betalingsachterstanden met de woningcorporaties Woonstichting Den Helder (WSDH) en Woontij, VGZ en Zilveren Kruis en het Waterbedrijf PWN. Het vroeg erop af-team, bestaande uit schuldhulpregisseurs van de gemeente, medewerkers van Rabobank en Omring en een sociaal juridisch sociaalwerker van MEE & de Wering, ondernemen actie op deze betalingsachterstandssignalen. Doordat het vroeg erop af-team contact opneemt met inwoners met een betalingsachterstand van slechts een maand en/of minimaal €20,-, is de hoop dat hiermee het aantal crisissituaties daalt. Er is sprake van een crisissituatie als de financiële problemen dreigen te leiden tot het afsluiten van gas, water en energie, of

woningontzuiming. Zoals in onderstaande tabel te zien is zijn het aantal gerapporteerde crisissituaties in de jaren 2020 en 2021 gestegen om weer in 2022 lager te zien dan in 2018.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal crisissituaties	20	21	32	43	17

In 2020 en 2021 waren er veel beperkende maatregelen vanwege het coronavirus, waaronder de bedrijven genooddaakt waren hun (tijdelijk) deuren te sluiten. Als gevolg kunnen inkomens gedaald zijn, waardoor er betalingsmoeilijkheden ontstonden. Ook konden door de coronamaatregelen huisbezoeken van het vroeg erop af-team niet plaatsvinden, het is niet ondenkbaar dat dit een nadelig gevolg op de effectiviteit heeft gehad. Ook was de werkwijze van het team en de matching van de betalingsachterstanden aan de verschillende acties nog in ontwikkeling. In 2022 zijn het aantal crisissituaties weer gedaald. Dit is het jaar dat de werkwijze van het vroeg erop af-team goed geïmplementeerd en uitgevoerd kon worden. Tevens zal meegeholpen hebben dat vanuit het Rijk financieel ondersteunende maatregelen, zoals de energietoeslag voor lage inkomens en de tegemoetkoming van tweemaal €190,-, zijn ingevoerd vanwege de energiecrisis en hoge inflatie.

Acties op het gebied van voorlichting en informatie

De gemeente heeft afgelopen periode verschillende acties ondernomen om de voorlichting en informatie uit te breiden en verbeteren. Het meest recente voorbeeld is het gebruik van filmpjes over de dienstverlening van de gemeente. Per 1 juni maakt de gemeente gebruik van het animatieplatform van Purpose. De eerste serie gaat over schuldhulpverlening. Het doel van deze filmpjes is het dat onze inwoners beter begrijpen wat zij kunnen verwachten als zij ondersteuning of hulp vragen of ontvangen bij de gemeente. De filmpjes zijn er in verschillende talen, om te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners het begrijpen. De eerste filmpjes gaan over vroegsignalering, het intakegesprek, de stabilisatie(fase), schuldenregeling en budgetbeheer.

Een ander voorbeeld hiervan is de samenwerking met Moneyways. Moneyways geeft lessen over geldzaken aan jongeren in de bovenbouw van de middelbare school en onderbouw van het Mbo. Dit hebben zij afgelopen jaar bij negen klassen in Den Helder gedaan. Deze vorm van voorlichting richt zich op het voorkomen van schuldenproblematiek.

Daarnaast zijn er ook de afgelopen jaren verschillende plekken geopend waar inwoners met geldzorgen terecht kunnen voor informatie, zoals de wijksteunpunten, het FUNdament en het Financieel fit team. Sinds 1 januari 2023 is het project Get a Grip van Humanitas van start gegaan. Dat is een project speciaal voor jongeren om te leren goed met geld om te gaan. Dit product biedt Humanitas aan naast de al bestaande Thuisadministratie, waarmee inwoners geholpen worden weer grip te krijgen op hun administratie. Om te werken aan een duurzaam financieel evenwicht bij inwoners is het product budgetcoaching beschikbaar gekomen. Met budgetcoaching wordt de zelfredzaamheid verhoogd.

Inzet doorbraakfonds

Sinds medio 2019 is er het doorbraakfonds, voorheen het noodfonds. Het doorbraakfonds is een voorziening die ingezet kan worden om een impasse te doorbreken bij problematische schulden en om vervolgens een schuldregeling te kunnen starten of te kunnen vervolgen. In bijzondere situaties zouden ook gezinnen met kinderen via het doorbraakfonds geholpen kunnen worden indien er sprake is van een dreigende afsluiting van energie, water of woningontzuiming in verband met een huurschuld. Het doorbraakfonds wordt verstrekt als een lening en dus enkel verstrekt als er sprake is van een spoedeisende situatie. In onderstaande tabel is te zien hoe vaak het is ingezet.

Jaar	2019	2020	2021	2022
Gebruik doorbraakfonds	2	12	11	8

Bewindvoeringskosten Bijzondere Bijstand

De gemeente is in 2022 het project 'Screening bewindvoeringskosten bijzondere bijstand' gestart. Voorafgaand aan dit project is er een aanbesteding geweest en heeft een externe organisatie het een en ander uitgevoerd op dit onderwerp. Echter vanwege het niet presteren is de opdracht toen ontbonden.

Waarom aandacht voor de bewindvoeringskosten bijzondere bijstand?

De kosten voor bewindvoeringskosten via de bijzondere bijstand zijn afgelopen decennia voor gemeenten sterk toegenomen. De afgelopen jaren is in de gemeente Den Helder tussen de 45%-50% van de uitgaven aan bijzondere bijstand (excl. eenmalige regelingen, zoals energietoeslag of de TONK) aan bewindvoeringskosten uitgegeven. Vandaar dat het belang groot is om te onderzoeken wie onze bijzondere bijstandsklanten zijn waarvoor wij bewindvoeringskosten vergoeden en samen met de bewindvoerder en klant te onderzoeken of een andere vorm van ondersteuning (ook) passender is. Vooropgesteld is dat inwoners, indien nodig, door de rechtbank onder bewind gesteld, de rechtbank keurt ook de bewindvoerder goed en voert de jaarlijkse (kwaliteits-) controle uit. Desalniettemin voelen wij als gemeente de verantwoordelijkheid om te onderzoeken met de klant (en bewindvoerder) of de afgegeven ondersteuning of regeling passend is. Gemeenten kunnen de in- en uitstroom slecht beperkt beïnvloeden. Een van deze manieren is om inwoners die onder bewind staan te ondersteunen in het uitstromen. Om dit te realiseren is de gemeente met een project gestart dat bestond uit twee fases. De eerste fase bestond uit het screenen van de dossiers en de tweede fase bestaat uit het ondersteunen van uitstromen. Fase twee gaat na de zomer van 2023 van start.

Wat heeft de screening voor inzichten opgeleverd?

Er zijn 479 klantendossiers onderzocht. Tijdens het dossieronderzoek is enkel gekeken naar informatie die volgens de participatiewet mag worden genoteerd, de reden hiervoor is omdat de bijzondere bijstand waaruit de bewindvoeringskosten wordt betaald ook onderdeel is van de participatiewet. Het doel van de screening was om inzicht te krijgen in het aantal klanten waarvoor of een lichtere vorm van ondersteuning mogelijk was of waarvan duidelijk is dat de bestaande ondersteuning het best passend is. Met als uitgangspunt samen met de inwoners de best passende ondersteuning te realiseren waarin zij zoveel mogelijk zelfredzaamheid en regie hebben. Hieruit komen de volgende bevindingen:

	Aantal klanten	Hoeveel klanten bij een convenantpartner
Wellicht uitstroom mogelijk	158	98
Bewindvoering het best passend	321	139

Zoals te lezen in bovenstaande tabel is dat er 321 klanten zijn waarvan uit het dossieronderzoek blijkt dat voortzetting van de huidige ondersteuning het best passend is. De redenen hiervoor zijn: het hebben van een hoge leeftijd, of de klant heeft (vrij recent) al onder bewind gestaan, persoonlijke omstandigheden laten het niet toe (bv verstandelijke beperking of zorgelijke thuissituatie), reden en

duur van bewind en de financiële stand van zaken. Van de 321 zijn er 48 zijn stopgezet, doordat de klant overleden was, de klant verhuisd was naar een andere gemeente of dat er voldoende inkomen was (boven de norm van de bijzondere bijstand).

De screeners hebben van 158 klanten beoordeeld dat er misschien een mogelijkheid is voor een lichtere vorm van ondersteuning. 98 klanten zitten bij een convenantpartner. Op basis van het gegeven van deze informatie wordt fase twee 'ondersteuning voor uitstroom' vormgegeven.

Hoe gaat de ondersteuning voor uitstroom eruit zien?

De gemeente Den Helder is een samenwerking aangegaan met Plinkr. Om inwoners die onder beschermingsbewind staan te ondersteunen gaat gewerkt worden met de Hub. De Hub is door Plinkr ontwikkeld. Met de Hub volgen deelnemers, met een coach, een traject van zes maanden. Tijdens deze maanden wordt vooral het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid vergroot van de deelnemer, alsmede ook de randvoorwaardelijke kennis gegeven voor het doen van de eigen geldzaken. De coach is afkomstig vanuit de gemeente of een van onze sociale samenwerkingspartners. Door de Hub heeft de deelnemer, de bewindvoerder en de gemeente inzicht in hoeverre een deelnemer zelf zijn of haar geldzaken weer kan regelen. Met deze uitkomsten kan een weloverwogen keuze worden gemaakt om de bewindvoering wel of niet te stoppen.

De Hub wordt momenteel succesvol ingezet bij diverse grote en middelgrote gemeenten. 90% van de deelnemers stroomt duurzaam uit, waarmee het een bewezen effectieve en schaalbare schuldhulpmethoden is. Het doel is om minimaal 25 klanten jaarlijks te laten uitstromen (gebaseerd op ervaringen van vergelijkbare gemeenten).

Deze ondersteuning bij het uitstromen van bewindvoeringsklanten gaat ook onder de aandacht gebracht worden onze zorgpartners die klanten onder bewind in hun klantenbestand hebben. Uit landelijke cijfers is bekend is dat onder andere maatschappelijk opvang organisaties veel van hun klanten (met schulden) doorsturen naar bewind. Een rechtbank geeft een beschikking af voor vijf jaar beschermingsbewind. Dit is wellicht na verloop van tijd niet meer nodig. Het coachingstraject met de Hub kan hierin goed ondersteunen.

Convenant

Vanaf medio 2022 heeft de gemeente Den Helder met ruim 20 bewindvoeringskantoren een convenant ondertekend. Het doel van het convenant is om, door de samenwerking te versterken, de dienstverlening voor onze kwetsbare inwoner te verbeteren. Gemaakte afspraken zijn onder andere dat de gemeente sneller bijzondere bijstand toekent, de bewindvoerder jaarlijks inzicht geeft in de stand van zaken, en de gemeente af ziet van het adviesrecht. Dit laatste kost zowel gemeente als bewindvoerder veel tijd, het resultaat is er zelden en het is vertragend en frustrerend voor de inwoner.

Deel III: Evaluatie Financieel Fit Den Helder

Wat is Financieel Fit Den Helder?

Financieel Fit Den Helder is in 2019 door twaalf organisaties opgericht, met als doel om armoede en schuldenproblematiek te verminderen en tegen te gaan. Samen zetten deze organisaties zich in voor de inwoners in de gemeente Den Helder. De kracht van Financieel Fit Den Helder ligt in de samenwerking tussen een groot aantal betrokken organisaties die gezamenlijk aan hetzelfde maatschappelijke doel werken. Financieel Fit Den Helder heeft een bestuur dat bestaat uit een aantal regievoerders die samen de beslissingen maken en sturing geeft om het doel te bereiken en een projectmanager (voorheen kwartiermaker) die partners samenbrengt, organiseert en uitvoert.

De focus binnen de aanpak ligt op preventie en vroegsignalering. Hier wordt aan gewerkt door verbinding te maken en samen te werken met andere partners in de stad. Om zo met elkaar de financiële en maatschappelijke redzaamheid van inwoners te vergroten en problemen eerder te kunnen signaleren.

Financieel Fit is het verzamelpunt voor informatie en vragen op het gebied van financiële situatie. Het doel is om 50% van de huishoudens in Den Helder die in armoede leven of financiële problemen ervaren in contact te laten komen met het Financieel Fit Team.

Er zijn vijf pijlers opgesteld om deze doelstelling te bereiken, namelijk:

1. Het Financieel Fit Team (vroegsignalering/preventie)
2. Een leven lang ontwikkelen en financiële educatie (onderwijs)
3. Werk en werkgevers
4. Het FUNdament
5. Communicatie

Waaruit bestaat Financieel Fit Den Helder?

Financieel Fit Den Helder bestaat uit een stuurgroep en een kernteam. In het kernteam zitten vertegenwoordigers van Omring (voorzitter), de Rabobank, Woningstichting Den Helder/het FUNdament, Scholen aan Zee, Druktemaker, Gemeente Den Helder, en B-Liz (projectmanager). Het kernteam overlegt elke zes weken met elkaar.

Het financieel fit team / vroeg eropaf

Het financieel fit team helpt inwoners in een vroeg stadium met financiële problemen en/of schulden. Het team gaat met de inwoner in gesprek en samen kijken ze naar mogelijkheden om financieel gezond te worden. Het doel van het team is om te voorkomen dat er geldzorgen komen door betalingsachterstanden. Er wordt zoveel mogelijk vanuit een preventief oogpunt gewerkt.

Het financieel fit team bestaat uit schuldhulpregisseurs van de gemeente Den Helder, een juridisch sociaalwerker van MEE & de Wering en medewerkers van de Rabobank en Omring. Binnen het team wordt casuïstiek besproken zodat integraal en vanuit verschillende invalshoeken naar de situatie gekeken kan worden. De toegang tot het team is laagdrempelig. Inwoners kunnen direct contact opnemen met het team wanneer zij vragen of zorgen hebben over geld en hun financiële situatie. Ook houdt het financieel fit team wekelijks op donderdagen spreekuur in het FUNdament.

Daarnaast 'loopt' het financieel fit team op de signalen van betalingsachterstanden van de vaste lasten partners. Hierdoor voeren zij een deel van de wettelijke taak volgens de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening uit. Afhankelijk van de hoogte en de aard van de schuld ontvangt een inwoner

een brief, e-mail of wordt er telefonisch contact of een huisbezoek afgelegd. De huisbezoeken worden met name door de schuldhulpregisseurs uitgevoerd. De overige medewerkers van het financieel fit team benaderen inwoners telefonisch of dragen zorg voor het spreekuur.

Resultaten vroegsignalering door betalingsachterstandsignalen

In de periode 1 januari 2021 t/m 31 december 2021 zijn er in totaal 2206 signalen aangeleverd. In de periode 1 januari 2022 t/m 31 december 2022 zijn er in totaal 2747 signalen aangeleverd. Dit is een stijging van 24,5% in het aantal signalen in 2022 t.o.v. 2021. Deze signalen komen vanuit partners en de meeste signalen komen vanuit het Waterbedrijf en zorgverzekeraars. Deze signalen worden op verschillende manieren aangepakt:

Type actie	Aantal	
	2021	2022
Brief	290	308
Email	709	471
Geen actie: Melding onterecht	75	6
Huisbezoek	332	541
Niet oppakken/geen actie	18	2
Recidive/schuiver	314	576
Telefonisch	468	554

In de periode 1 januari 2021 t/m 31 december 2021 zijn er in totaal 1067 van de in deze periode doorgezette meldingen afgesloten met een eindresultaat. In de periode 1 januari 2022 t/m 31 december 2022 zijn er in totaal 1209 van de in deze periode doorgezette meldingen afgesloten met een eindresultaat. In 2021 is 16% van de signalen waar acties op is ondernomen door het financieel fit team afgesloten met het resultaat: de rekening is betaald n.a.v. advies en informatie of er is een betalingsregeling getroffen. In 2022 is dit gestegen naar 19%.

Samenwerkingsnetwerk

Een belangrijke missie binnen Financieel Fit Den Helder is het zorgen dat zoveel mogelijk organisatie zich ook willen inzetten voor eerder genoemde missie. Er worden meerdere, goed bezochten, bijeenkomsten met diverse organisaties uit de stad georganiseerd. Dankzij dergelijke bijeenkomsten zijn er ruim 14 onderwijsinstellingen in Den Helder die hebben uitgesproken met elkaar samen te willen werken om financiële problemen/armoede onder kinderen/jongeren tegen te gaan. Door op jonge leeftijd preventieve activiteiten en educatie te geven op het gebied van financiën kan de generationele cirkel doorbroken worden (armoede die van generatie op generatie doorwerkt). In september 2023 ondertekenen deze onderwijsinstellingen en "intentieverklaring" waarna zij een gezamenlijke doelen en een agenda voor 2024 opstellen. Maar ook verschillende werkgevers binden zich aan Financieel Fit Den Helder en diverse werkgevers maken reeds gebruik van de zogenaamde werknemersscan. Een scan waarmee werkgevers inzicht krijgen in de negatieve impact van geldzorgen op hun medewerkers en organisatie.

Wat is er bereikt afgelopen jaar op de verschillende pijlers?

De afgelopen jaren is het financieel fit team steeds bekender geworden als partij waar naar verwezen kan worden. Ook is de website vernieuwd, met als doel om de vindbaarheid en bereikbaarheid van het financieel fit team te vergroten. Voor de pijlers, het FUNdament, een leven lang ontwikkelen en werk- en werkgevers, is hieronder weergegeven wat bereikt is.

Samenwerking met het FUNdament

- Het Financieel Fit team houdt één keer per week spreekuur op het FUNdament.

- Het FUNdament en Financieel Fit Den Helder wijzen inwoners naar elkaar door.
- Bijeenkomsten van Financieel Fit Den Helder worden, zoveel mogelijk, gehouden in het FUNdament.
- Het FUNdament heeft het afgelopen jaar meer bezoekers gekregen en heeft een ruim aanbod aan activiteiten gericht op financieel fit worden en blijven (o.a. consuminderkring). Het aanbod wordt doorontwikkeld om een grotere groep inwoners te kunnen bereiken.
- Samenwerking met het nabijgelegen wijksteunpunt wordt onderzocht.

Een leven lang ontwikkelen en financiële educatie (onderwijs)

- Ruim 14 onderwijsinstellingen in Den Helder hebben uitgesproken met elkaar samen te willen werken om financiële problemen/armoede tegen te gaan. Door op jonge leeftijd preventieve activiteiten en educatie te geven op het gebied van financiën kan de generatiele cirkel doorbroken worden (armoede die van generatie op generatie doorwerkt). In september ondertekenen deze onderwijsinstellingen en “intentieverklaring” waarna zij gezamenlijke doelen en een agenda voor 2024 opstellen.
- Het uitgangspunt van de samenwerking is de, door de overheid opgestelde, handreiking “omgaan met armoede op scholen”.

Werk- en werkgevers

Werkgevers zijn een belangrijke signaalpartner voor de gemeente. De landelijke cijfers laten zien dat 50 tot 60% van de mensen die in armoede leven of financiële problemen ervaren een baan heeft. Daarom vinden wij de contacten met werkgevers belangrijk. Samen kunnen we het percentage verborgen armoede verlagen.

Werkgevers ervaren gevolgen van armoede/financiële problematiek in de vormen van ziekteverzuim en presentisme (aanwezig zijn maar slecht functioneren). Een werknemer met schulden kost een werkgever gemiddeld 13.000 euro per jaar. Er zit dus ook een duidelijk belang voor de werkgever om samen te werken en zich aan te sluiten bij ons netwerk.

- Er is een werkgevers toolkit beschikbaar via de website van Moedige Dialoog Den Helder met tips & tricks voor werkgevers hoe om te gaan met medewerkers die (dreigende) financiële problemen ervaren.
- Vanuit de Moedige Dialoog NL is er een werknemersscan beschikbaar die inzicht geeft in de negatieve impact van geldzorgen op medewerkers en organisatie. De scan biedt handvatten voor verbeterkansen en is een nulmeting voor het monitoren van resultaten. Er zijn thans twee organisaties die de scan afgenomen hebben. In 2023 is de doelstelling om nog bij vijf andere (grote) bedrijven de scan af te nemen.
- In het najaar wordt er een werkgeversbijeenkomst georganiseerd waar het product “Geldzorgen de Baas” wordt gepresenteerd en werkgevers aangemoedigd worden tot deelname (totaalpakket: signalering, bespreekbaar maken, inbedding in de organisatie).

ⁱ [Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden | Jaarrapportage 2022](#)

ⁱⁱ [Ondanks gestegen prijzen blijft verwachte toename aanmeldingen schuldhulp in 2022 uit | Divosa](#)